

FAQ Verordening op de advocatuur (Voda)

Onderhouden van de vakbekwaamheid

Algemeen

1. Op welke wijze kan ik voldoen aan de verplichting dat ik jaarlijks aantoonbaar mijn professionele kennis en kunde moet onderhouden respectievelijk ontwikkelen op het rechtsgebied of de rechtsgebieden waarop ik werkzaam wil zijn?

Antwoord: U dient jaarlijks ten minste twintig opleidingspunten te behalen. Tenminste de helft daarvan moet betrekking hebben op juridische activiteiten op een voor de advocaat relevant rechtsgebied. In hoofdstuk 4 van de Voda staat beschreven op welke wijze u kunt voldoen aan uw opleidingsverplichting.

2. Aan welke algemene vereisten moeten de activiteiten die ik wil laten meetellen voor het onderhouden van mijn vakbekwaamheid voldoen?

Antwoord: De activiteiten moeten de praktijkuitoefening en praktijkvoering ten goede komen, van academisch niveau zijn en betrekking hebben op het rechtsgebied waarop u werkzaam bent of werkzaam wilt zijn. Daarnaast moeten – voor zover relevant – deskundige docenten hieraan hun medewerking verlenen. Tot slot moeten de activiteiten aantoonbaar vastgelegd en toetsbaar zijn.

3. Hoeveel van de totaal te behalen opleidingspunten moet ik op juridisch gebied behalen?

Antwoord: De helft van het aantal te behalen opleidingspunten moet op juridisch gebied behaald worden.

4. Als ik een cursus volg/geef bij een niet door de algemene raad erkende opleidingsinstelling moet ik dan bij de orde een verzoek indienen om de punten toegekend te krijgen?

Antwoord: Nee, u kunt zelf beoordelen of een cursus bijdraagt aan uw vakbekwaamheid en mee kan tellen voor het onderhouden van uw vakbekwaamheid. Wel wordt van u verwacht dat u bij een controle kunt aantonen dat de cursus aan de gestelde eisen voldoet.

5. Hoe weet ik of een onderwijsinstelling door de algemene raad erkend is?

Antwoord: Dit kunt u vinden op de website van de NOvA:
<https://www.advocatenorde.nl/9109/advocaten/contactgegevens-erkende-opleidingsinstellingen>.

6. Mag een tekort aan opleidingspunten gecompenseerd worden met een overschot uit een eerder jaar?

Antwoord: Zie hiervoor artikel 4.4 lid 3 van de Voda en artikel 9.3 Overgangsrecht opleidingspunten.

Puntwaardige activiteiten

7. Aan welke voorwaarden moeten de deelnemers van een cursus voldoen om de cursus als puntwaardig aan te merken?

Antwoord: De meerderheid van de deelnemers moet advocaat zijn.

8. Mag ik aan een half uur onderwijs een halve punt toekennen?

Antwoord: Nee, alleen hele uren onderwijs gegeven op één dag tellen mee. Hierbij mag niet naar boven worden afgerond. (Halve) lessen van verschillende lesdagen mogen niet worden opgeteld.

9. Zijn cursussen georganiseerd door een specialisatievereniging, de Nederlandse Orde of lokale orde puntwaardig?

Antwoord: Mogelijk. Specialisatieverenigingen, de NOvA en lokale ordes zijn niet automatisch door de algemene raad erkende onderwijsinstellingen. Vraag het na en/of controleer of het puntenlogo van de NOvA op het bewijs van deelname staat vermeld. Indien de organisatie niet erkend is dan geldt dezelfde bewijslast als voor andere niet door de algemene raad erkende onderwijsinstellingen (zie vraag 22).

10. Is een jurisprudentiebijeenkomst puntwaardig?

Antwoord: Jurisprudentiebijeenkomsten gevolgd bij een niet door de algemene raad erkende instelling zijn puntwaardig wanneer een externe docent is aangetrokken en kan worden aangetoond dat sprake is van een inhoudelijk programma. Om dit aan te tonen dient cursusmateriaal aanwezig te zijn. Ingevolge artikel 14 lid 1 onder d van de Regeling op de advocatuur (Roda) mag u voor deelname aan jurisprudentiebijeenkomsten ten hoogste vier punten per jaar opvoeren.

11. Mag ik opleidingspunten toekennen aan het verrichten van werkzaamheden als rechter-plaatsvervanger, arbiter of lid van de raad van discipline of het hof van discipline?

Antwoord: U mag één punt per zaak toekennen met een maximum van vier punten per jaar. U kunt deze werkzaamheden aantonen door de (geanonimiseerde) uitspraak te overleggen, waarin uw naam is vermeld. Het punt mag worden toegekend in het jaar van de uitspraak.

12. Mag ik punten toekennen aan het verrichten van werkzaamheden als lid van een bezwaarcommissie en/of de Geschillencommissie Advocatuur?

Antwoord: Ja, deze werkzaamheden vallen onder artikel 14, eerste lid, onderdeel d van de Roda. Op het verrichten van deze werkzaamheden is artikel 14, eerste lid, onderdeel b van de Roda van overeenkomstige toepassing: per zaak mag u één punt toekennen met een maximum van vier punten per jaar.

13. Welke vereisten worden aan doceren gesteld indien ik aan mijn docentschap punten wil toekennen?

Antwoord: U mag alleen punten toekennen indien u op academisch niveau doceert en de cursus uw praktijkuitoefening en praktijkvoering ten goede komt. U mag alleen punten toekennen aan het aantal uur gegeven onderwijs, niet voor de voorbereidingstijd.

14. Is het geven van onderwijs aan een universiteit puntwaardig?

Antwoord: Het academische onderwijsaanbod betreft onderwijs gegeven door universiteiten in twee niveaus: bachelor en master. Over het algemeen is het bachelor onderwijs niet voldoende specifiek om relevant te zijn voor de praktijk van de advocaat. Onderwijs gegeven door hogescholen valt niet onder academisch onderwijs.

Het begeleiden van scripties valt niet onder docentschap. Het begeleiden van scripties is niet op te voeren voor de jaarlijkse verantwoording voor het onderhouden van de vakbekwaamheid.

Publicaties

15. Wanneer kan ik het schrijven van een juridisch artikel laten meetellen voor het onderhouden van de vakbekwaamheid?

Antwoord: Voor iedere 500 woorden van een juridisch artikel dat is geschreven en gepubliceerd in de rechtsliteratuur mag één opleidingspunt worden berekend. Het gaat om het aantal woorden uit de primaire tekst exclusief voetnoten. Als meerdere auteurs het artikel geschreven hebben, moeten de punten gedeeld worden. De artikelen moeten zijn verschenen in een juridisch tijdschrift met een onafhankelijke redactie. Artikelen op eigen websites, netwerksite, forum of blogs etc. komen niet in aanmerking voor opleidingspunten.

16. Ik ben redactielid van een juridisch tijdschrift. Mag ik aan het beoordelen van ingekomen artikelen punten toekennen?

Antwoord: Nee, deze werkzaamheden vallen niet onder artikel 4, vierde lid, onderdelen c en d van de Voda, omdat de artikelen niet zelf geschreven zijn.

Niet-juridische activiteiten

17. Welke niet-juridische cursussen komen in aanmerking voor punten?

Antwoord: Cursussen waarin vaardigheden worden bevorderd die specifiek gericht zijn op de juridische praktijk (bijvoorbeeld legal English, mediation, beter pleiten, etc.).

18. Mag ik punten toekennen aan het deelnemen aan vormen van gestructureerde feedback, zoals intervisie?

Antwoord: Ja, zie artikel 14, eerste lid, onderdeel c van de Roda. Indien de sessie voldoet aan de gestelde voorwaarden, dan mogen de deelnemers één niet-juridisch punt per uur toekennen met een maximum van vier punten per dag.

Intervisie: een regelmatig, gestructureerd overleg van een kleine groep hiërarchische gelijkwaardige professionals, waarin vragen over het eigen functioneren centraal staan.

Aan intervisie zijn de volgende voorwaarden gesteld:

- intervisie vindt plaats in een groep van minimaal drie en maximaal tien personen;
- de deelnemers brengen één of meer dilemma's in;
- de deelnemers stellen regels vast voor de geheimhouding van hetgeen tijdens de intervisie wordt besproken;
- de gespreksleider heeft een cursus op het gebied van gespreksleiding gevolgd bestaande uit minimaal twee dagdelen en een terugkombijeenkomst;
- de gespreksleider en de deelnemers stellen een bewijs van deelname op.

Peer review: een gestructureerde inhoudelijke beoordeling van de (juridische) dossierinhoud door een collega advocaat (reviewer) die werkzaam is op dezelfde rechtsgebieden, gevolgd door een gesprek tussen de dossierhouder en de reviewer.

Voorwaarden:

de review is in beginsel van peer tot peer;
de deelnemers zijn werkzaam op dezelfde rechtsgebieden;
de dossierhouder voert een zelfevaluatie uit ter voorbereiding van de review;
de dossierhouder en de reviewer verplichten zich tot geheimhouding;
de review omvat meerdere dossiers (minimaal 5) en de dossiers worden selectief getrokken;
de review wordt afgesloten aan de hand van een gesprek tussen de reviewer en de dossierhouder;
de reviewer is een ervaren advocaat (meer dan 7 jaar als advocaat werkzaam) met aantoonbare specifieke deskundigheid op het gebied waarop hij de review doet;
de reviewer heeft een cursus van twee dagdelen en een terugkoppelmoment op het gebied van peer review gevolgd;
de peer en de reviewer mogen niet elkaar over en weer reviewen;
de reviewer bevestigt in een verslag dat peer review heeft plaats gevonden en geeft een korte (niet inhoudelijke) omschrijving wat aan de orde is gekomen.

Gestructureerd intercollegiaal overleg: bespreking op gestructureerde wijze van de aanpak / strategie en uitkomsten in concrete zaken door een collega-advocaat.

Voorwaarden:

het overleg vindt plaats in een groep van minimaal 3 en maximaal 10 advocaten;
de deelnemers zijn advocaten werkzaam op hetzelfde rechtsgebied;
er wordt per overleg vastgesteld wie de gespreksleider is en afgesproken wat de regels zijn voor de geheimhouding van hetgeen tijdens het overleg wordt besproken;
iedere deelnemer brengt minimaal 1 zaak per jaar aan ter bespreking;
de gespreksleider en de deelnemers stellen een bewijs van deelname op en geven een korte (niet inhoudelijk) omschrijving wat aan de orde is gekomen.

19. Mag de gespreksleider van een intervisiebijeenkomst hier punten aan toekennen?

Antwoord: Ja, indien de sessie voldoet aan de voorwaarden, dan mag de gespreksleider hier ook punten toekennen (zie vraag 18 voor de voorwaarden). Net zoals een docent krijgt de gespreksleider bij intervisie twee punten per uur. Dit zijn niet-juridische punten.

20. Kan de orde de behaalde punten voor een intervisiebijeenkomst bevestigen?

Antwoord: De orde bevestigt de intervisiebijeenkomsten en de toekenning van punten niet. Het is aan de deelnemers zelf om in de nadere controle opleidingspunten aan te tonen dat de bijeenkomst voldoet aan de voorwaarden (zie vraag 18 voor de voorwaarden).

21. Is het deelnemen aan vormen van gestructureerde feedback verplicht?

Antwoord: Nee, het is niet verplicht. U kunt niet-juridische punten behalen met het doen van gestructureerde feedback, maar dat hoeft niet.

Niet-puntwaardige activiteiten

22. Welke cursussen/activiteiten zijn niet puntwaardig?

Antwoord:

Activiteiten die niet in aanmerking komen voor punten zijn in elk geval:

- cursussen die primair gericht zijn op het bevorderen van algemene of commerciële vaardigheden (zoals management-, organisatie- of acquisitiecursussen);
- het lidmaatschap van een van de organen van de Nederlandse Orde van Advocaten of de orde in het arrondissement;
- het volgen van de beroepsopleiding voor advocaten;
- deelname aan lokale activiteiten, als bedoeld in artikel 3.10 van de Voda, die uitsluitend in het kader van de stage worden georganiseerd.

Over te leggen bewijs

23. Hoe toon ik in de nadere controle opleidingspunten aan dat ik onderwijs heb gevolgd?

Antwoord:

Voor onderwijs gevolgd bij een erkende onderwijsinstelling moet worden overgelegd:

- bewijs van deelname met vermelding PO-punten en logo.

Voor onderwijs gevolgd bij een niet-erkende instelling moet worden overgelegd:

- programma met overzicht van tijden en pauzes, namen van (deskundige) docenten, onderwerpen (juridisch inhoudelijk) en doelgroep (academisch niveau). Uit de onderwerpen moet duidelijk blijken wat besproken is;
- bewijs waaruit blijkt dat en hoe lang is deelgenomen aan de cursus. Dit bewijs kan bestaan uit:
  - een bewijs van deelname; of
  - een e-mail/verklaring van de instelling waarin verklaard wordt hoeveel uur de advocaat heeft deelgenomen aan de cursus; of
  - een presentielijst met aanvangstijd, naam en handtekening van de advocaat én een presentielijst met eindtijd, naam en handtekening van de advocaat.

24. Hoe toon ik in de nadere controle opleidingspunten aan dat ik afstandsonderwijs heb gevolgd?

Antwoord:

Aan afstandsonderwijs zijn de volgende extra voorwaarden gesteld:

- De onderwijsinstelling dient vooraf te bepalen hoeveel tijdgemiddeld zal worden besteed aan het volgen van het afstandsonderwijs.
- het onderwijs dient met een toets met voldoende resultaat te zijn afgesloten.
- .
- Van het resultaat dient een bewijsstuk te worden verstrekt.
  - Erkende onderwijsinstelling:
    - o bewijs van deelname met vermelding PO-punten en logo.
  - Niet-erkende onderwijsinstelling:
    - o bewijs waaruit blijkt dat gewaarborgd is dat de advocaat degene is die heeft deelgenomen aan de cursus, bijvoorbeeld mail/brief met gebruikersnaam en wachtwoord;
    - o programma waaruit onderwerpen en vooraf vastgestelde tijdsduur blijken;
    - o bewijs dat er een toets met voldoende resultaat is afgelegd (alleen bij uitsluitend afstandsonderwijs);
    - o bewijs van deelname/ e-mail verklaring van de instelling waarin verklaard wordt dat de advocaat heeft deelgenomen aan de cursus en dat daar x uur voor staat.

25. Hoe toon ik in de nadere controle opleidingspunten aan dat ik onderwijs heb gegeven?

Antwoord:

Onderwijs gegeven aan een erkende instelling:

- bewijs van docentschap met vermelding PO-punten en logo.

Onderwijs gegeven aan een niet-erkende instelling:

- programma met overzicht van tijden en pauzes, onderwerpen (juridisch inhoudelijk) en doelgroep (academisch niveau);
- uit de onderwerpen moet duidelijk blijken waarover gedoceerd is;
- bewijs waaruit blijkt dat en hoe lang gedoceerd is;
- dit bewijs kan bestaan uit:
  - een bewijs van docentschap of
  - een e-mail/verklaring van de instelling waarin verklaard wordt hoeveel uur de advocaat heeft gedoceerd.

26. Hoe toon ik in de nadere controle opleidingspunten aan dat ik aan gestructureerde feedback, zoals intervisie, heb deelgenomen?

Antwoord:

- presentielijst (om aantal deelnemers te bepalen);
- overzicht regels geheimhouding;
- bewijs dat gespreksleider heeft deelgenomen aan een cursus gespreksleiding voor intervisie;
- overzicht van besproken dilemma's, tijden en pauzes;
- bewijs van deelname. Hierover is het volgende bepaald.

Het bewijs van deelname aan gestructureerde feedback kan tot stand komen door een verslag te maken dat intervisie heeft plaatsgevonden en met wie (bijvoorbeeld door bijvoeging van een handtekeninglijst).

In het verslag kan een korte (niet inhoudelijke) omschrijving van de onderwerpen (bij intervisie) die zijn besproken worden opgenomen en de duur van de bijeenkomst worden weergegeven. Een door de groep benoemde coördinator, de gespreksleider of de reviewer kan dit op zich nemen. Na afloop kan deze persoon in een brief of via een certificaat aan de deelnemers een bevestiging van hun aanwezigheid geven. Indien het verslag daarbij wordt meegestuurd (of een eventueel programma) dan hebben de deelnemers voldoende in hun dossier om hun aanwezigheid te bewijzen.

Indien er via een erkende organisatie wordt gewerkt, zal de erkende organisatie het bevestigen van de punten voor zijn rekening nemen.

27. Welke bewijsstukken worden niet geaccepteerd?

Antwoord:

Als bewijs van deelname wordt in elk geval afgekeurd:

- bewijs van deelname ondertekend door de advocaat zelf;
- bewijs van deelname ondertekend door een mededeelnemer;
- cursusaankondigingen of uitnodigingen;
- aanmeldingsbevestigingen;
- facturen of betaalbewijzen;
- parkeerbonnen;
- foto's.

Zie het antwoord op vraag 23 voor bewijsstukken die geaccepteerd worden.

Overige vragen

28. De Voda is minder dan elf maanden op mij van toepassing. Hoeveel opleidingspunten moet ik behalen?

Antwoord: Als de verordening in enig jaar minder dan elf maanden op u van toepassing is (geweest), geldt dat u op het moment van inschrijving het aantal punten als vermeld in de hiernavolgende tabel moet behalen vanaf, respectievelijk tot het moment dat u staat ingeschreven als advocaat.

Datum inschrijven, uitschrijven of verstrijken 3-jaarstermijn van artikel 4.2 Voda	Aantal te behalen opleidingspunten tot en met 31 december van dat jaar	Aantal te behalen opleidingspunten vanaf 1 januari van dat jaar tot het moment waarop de verordening niet meer op de advocaat van toepassing is
1 januari t/m 31 januari	20	2
1 februari t/m 29 februari	19	4
1 maart t/m 31 maart	17	5
1 april t/m 30 april	15	7
1 mei t/m 31 mei	14	9
1 juni t/m 30 juni	12	10
1 juli t/m 31 juli	10	12
1 augustus t/m 31 augustus	9	14
1 september t/m 30 september	7	15
1 oktober t/m 31 oktober	5	17
1 november t/m 30 november	4	19
1 december t/m 31 december	2	20

29. Ik ben herintreder. Zijn er extra voorwaarden waaraan ik geacht word te voldoen?

Antwoord: Een advocaat die meer dan een jaar niet ingeschreven heeft gestaan, moet in de twaalf maanden na zijn beëdiging twintig juridische opleidingspunten behalen op een voor zijn praktijk relevant rechtsgebied. De raad van de orde kan hiervoor, op verzoek van de herintreder, vrijstelling geven (zie artikel 4.6, tweede lid van de Voda).

30. Ik sta drie jaar ingeschreven op het tableau, maar ik heb mijn stageverklaring nog niet behaald. Moet ik opleidingspunten in het kader van de vakbekwaamheid behalen?

Antwoord: Ja, ingevolge artikel 4.2 van de Voda dient iedere advocaat die al dan niet onderbroken tenminste drie jaar op het tableau staat jaarlijks opleidingspunten te behalen. Het gaat om 20 punten per jaar. Hierbij maakt het niet uit waarom een stagiaire drie jaar of langer zonder als stagiaire ingeschreven staat. Deze verplichting geldt als de stagiaire stageverlenging heeft gekregen, maar ook als de stagiaire in deeltijd werkt of heeft gewerkt of niet vraagt om afgifte van de stageverklaring.

31. Ik ben mijn praktijk aan het afbouwen en doe alleen nog BOPZ-zaken. Moet ik nog steeds twintig punten per jaar halen?

Antwoord: Ja, zolang u als advocaat op het tableau staat ingeschreven dient u minimaal twintig punten per jaar te halen.

32. Ik ben arbeidsongeschikt, moet ik dan ook punten halen?

Antwoord: Ja, ook een advocaat die ziek is en daardoor de praktijk niet of slechts gedeeltelijk uitoefent, moet voldoen aan de verplichting om opleidingspunten te halen (artikel 4.4, eerste lid Voda). Als hij in een jaar te weinig opleidingspunten heeft behaald, geldt de inhaalverplichting van artikel 4.5 van de Voda ook voor hem.

Echter, indien de ziekte ertoe leidt dat hij de praktijk langer dan zes maanden in het geheel niet uitoefent, biedt artikel 4.7 van de Voda een voorziening. De advocaat kan dan verzoeken om toepassing van het artikel, ook al voor hij de uitoefening van de praktijk hervat. De advocaat doet zijn verzoek bij de raad van de orde.

33. Moet ik ook punten halen als ik in het afgelopen jaar met zwangerschapsverlof ben gegaan?

Antwoord: Ja, ook een advocaat die met zwangerschapsverlof is geweest en daardoor de praktijk niet of slechts gedeeltelijk uitoefent, moet voldoen aan de verplichting om opleidingspunten te halen (artikel 4.4, eerste lid Voda). Als zij in een jaar te weinig opleidingspunten heeft behaald, geldt de inhaalverplichting van artikel 4.5 van de Voda ook voor haar.